

Helene Sjöman

YTTRANDE

Vårt datum Vårt Rnr: 74.10
2011-01-31

Ert datum Ert Rnr: 74.10
2010-12-03

SACO

Charlotta Krafft

Box 2206

103 15 STOCKHOLM

Genomförandet av det nya föräldraledighetsdirektivet (Ds 2010:44)

Sammanfattande synpunkter

Sveriges Ingenjörer håller i huvudsak med om bedömningen att Sverige redan uppfyller direktivets/det ändrade ramavtalets (nedan ”direktivet”) krav genom de regler som finns i föräldraledighetslagen och lagen om rätt till ledighet av trängande familjeskäl. Sveriges Ingenjörer anser dock att föräldraledighetslagen, för att till fullo leva upp till direktivets innehåll, bör förtydligas vad avser rätten att efter föräldraledighet återvända till samma arbete och kompletteras med bestämmelser kring förläggning av arbetstid, kontakt under ledigheten och rätt till ledighet för föräldrar till barn med funktionsnedsättning.

Ledighetens längd m m

Det kan konstateras att Sverige redan idag uppfyller direktivets nya minimikrav på fyra månaders föräldraledighet, varav en månad inte ska vara möjlig att överlåta till den andra föräldern. Direktivet tillåter dock medlemsländerna att kräva att arbetstagaren ska ha varit anställd en viss minimitid, om högst ett år, för att ha rätt till ledighet. Sveriges Ingenjörer vill ta tillfället i akt att påpeka

vikten av att, den ur jämställdhetssynpunkt väsentliga, rätten till ledighet oberoende av anställningstid bibehålls i svensk lagstiftning.

Rätten att återvända till samma arbete

Direktivet föreskriver att en arbetstagare som har varit föräldraledig ska ha rätt att återvända till samma arbete, eller om det inte är möjligt, till ett likvärdigt eller liknande arbete. I utredningen anges att dagens missgynnandeförbud i föräldraledighetslagen innefattar motsvarande skydd. Detta framgår dock, enligt Sveriges Ingenjörers mening, endast indirekt, vid en noggrann studie och tolkning av lagens förarbeten. Frågor kring bestämmelsens innebörd är vanligt förekommande hos Förbundets och inte sällan föremål för förhandlingar. Förbundet anser därför att, för tydlighetens skull och för förebyggande av ”onödiga tvister”, föräldraledighetslagens missgynnandeförbud bör förtydligas just vad gäller denna punkt.

Ändrad förläggning av arbetstid

I direktivet finns en bestämmelse om att den som återgår i arbete efter en föräldraledighet får begära ändrad arbetstid och/eller ändrad förläggning av arbetstiden under en viss tid. Utredarens uppfattning är att föräldraledighetslagens nuvarande regler om rätt till förkortad arbetstid, tillsammans med den i diskrimineringslagen angivna skyldigheten för arbetsgivare att underlätta förenandet av föräldraskap och förvärvsarbete, är tillräckliga för att uppfylla direktivets krav.

Visserligen anges i förarbetena till diskrimineringslagen att arbetsgivare i vissa fall kan ha en skyldighet att se över schemaläggning e t c. Sveriges Ingenjörer anser dock att det, för att uppfylla direktivets krav, vore behövligt med en bestämmelse i föräldraledighetslagen som närmare preciserar arbetstagarens rätt till *förläggning* av arbetstiden, även för det fall arbetstagaren inte utnyttjar rätten att *förkorta* arbetstiden, så att den blir förenlig med föräldraskapet.

Kontakt under ledigheten

I direktivet anges också att arbetsgivaren och arbetstagaren uppmanas att hålla kontakt under föräldraledigheten. Även på detta område anser utredaren att Sverige uppfyller direktivets krav utan någon lagändring. Utredaren hänvisar här åter till diskrimineringslagens påbud för arbetsgivaren att underlätta kombinationen förvärvsarbete/föräldraskap.

Det framgår dock inte av lagen, utan endast genom ett visst exemplifierande i förarbetena, som bland annat innehåller en skrivning om möjlighet till kontakt med arbetsplatsen under ledigheten, på vilket sätt underlättandet ska ske. Sveriges Ingenjörer anser därför att föräldraledighetslagen, som rimligtvis bör vara rätt forum för en sådan bestämmelse, bör kompletteras med en skyldighet för arbetsgivaren att hålla kontakt med föräldralediga arbetstagare.

Ledighet för föräldrar till barn med funktionsnedsättning

Direktivet föreskriver att medlemsstaterna och/eller arbetsmarknadens parter ska bedöma om villkoren för föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom bör anpassas till de särskilda behov dessa föräldrar har.

Utredningens slutsats blir att dagens regler om tillfällig föräldrapenning, tillsammans med de möjligheter som finns att ansöka om ekonomiskt stöd eller assistans, är tillräckliga.

Sveriges Ingenjörer vill dock understryka att det för den förälder som beviljats vårdbidrag på grund av ett ökat vårdbehov för barn med funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom, saknas motsvarande rätt till ledighet och att det därför bör finnas skäl att se över regelverket på denna punkt.

Övrigt

I övrigt delar Sveriges Ingenjörer utredarens uppfattning att direktivets krav täcks in av nuvarande svensk lagstiftning.

SVERIGES INGENJÖRER

Peter Larsson
Samhällspolitisk direktör

Helene Sjöman
Jämställdhetsexpert